

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 619

Din 09.09.2020

Dosar nr.: 329/2018

Petiția nr.: 2644/08.05.2018

Petentă:

Reclamați: (R1), Clinica Regina Maria(Centrul Medical Unirea S.R.L.) (R2)

Obiect: petenta reclamă refuzul părților reclamate de a-i acorda asistență medicală fiului său

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. cu domiciliul ales la Centrul Medical Unirea S.R.L. cu sediul în București, str. Ion Ionescu de la Brad, nr. 5B, Sectorul 1 cu sediul ales pentru comunicare în București, str. Charles de Gaulle, nr. 15, et. 4, Sector 1.

3. Clinica Regina Maria (Centrul Medical Unirea S.R.L.) cu sediul în București, str. Ion Ionescu de la Brad, nr. 5B, Sectorul 1 cu sediul ales pentru comunicare în București, str. Charles de Gaulle, nr. 15, et. 4, Sector 1, prin reprezentant legal.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Petenta reclamă presupusul refuz al părții reclamate, în calitate de medic, de a-i acorda asistență medicală fiului său. Se mai arată faptul că partea reclamată ar fi refuzat că facă recomandarea unui program terapeutic, atât la clinică cât și la domiciliu ori școală.

III. Citarea părților

5. În temeiul art. 20 alin(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

6. Prin adresa nr. 2644/31.05.2018 a fost citat petentul, iar prin adresa nr. 3355/31.05.2018 au fost citate părțile reclamate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 26.06.2018.

7. Părțile reclamare au depus puncte de vedere.

8. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerea petentei

9. Petenta reclamă îngrădirea accesului la servicii de asistență medicală pe criteriul de handicap.

10. Petenta s-a prezentat cu fiul său pentru o evaluare de chirurgie ortopedică, la medicul Vlad, iar acesta a stabilit că intervenția de scurtare a membrilor inferioare ar fi necesară dar condițiile intervenției chirurgicale sunt imposibil de realizat și cu rezultate discutabile, concluzionând că nu este recomandată o astfel de intervenție.

11. A fost recomandată recuperarea medicală pentru anchilozele deja existente, în vederea evitării permanentizării acestora. În acest context, fiul petentei a fost programat la partea reclamată (R1).

12. Aceasta a refuzat efectuarea tratamentului motivând că nu există mijloacele necesare în clinică (terapie în apă și alte proceduri). Totodată, ar fi menționat că eforturile vor fi zadarnice, costurile fiind ridicate iar rezultatele nule.

13. Totodată ar fi refuzat să facă recomandarea unui program terapeutic atât la clinică cât și la domiciliu ori școală.

14. De asemenea, medicul ar fi refuzat să pună diagnosticul nou de anchiloze ale fiului petentei.

15. Prin adresa înregistrată sub nr. 3970/19.06.2018, petenta solicită respingerea excepției de necompetență, nefiind vorba despre oportunitatea desfășurării unor proceduri medicale ci despre refuzul accesului la asistență medicală. Petenta apreciază că nimeni nu poate dispune legal asupra refuzului accesului la recuperare, acesta constituind o ilegalitate.

Susținerea părților reclamate

16. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 4644/19.07.2018, partea reclamată invocă, la rândul său, excepția de necompetență a Consiliului, Colegiul Medicilor din București fiind instituția abilitată să soluționeze aspectele sesizate.

17. La data de 02.03.2018, fiul petentei, însoțit de aceasta, s-a prezentat la unul dintre sediile secundare, în vederea efectuării unui consult.

18. Conform raportului medical, consultul s-a efectuat potrivit protocoalelor în materie, medicul oferind toate informațiile pacientului. Ulterior, petenta a formulat o reclamație prin care se declara nemulțumită de serviciile medicale prestate, fiind contactată de către personalul de specialitate. Cu această ocazie i s-au oferit toate informațiile și răspunsurile necesare.

19. Petenta a refuzat efectuarea plății serviciilor medicale prestate cu toate că atitudinea sa nu este motivată.

20. Petenta reclamă faptul că i s-ar fi interzis/limitat fiului său accesul la servicii medicale. Aspectele sesizate sunt contrazise de conținutul raportului medical. Din cuprinsul acestuia rezultă faptul că au fost evaluate atât aspecte medicale cât și terapeutice care puteau fi luate în considerare.

21. Medicul care a efectuat procedura medicală a considerat că, urmare limitării marcate de mobilitate atât la nivelul fiecărei articulații din lanțul kinetic al membrilor cât

și pe ansamblu, la momentul consultației pacientul nu ar fi putut răspunde corespunzător și nu ar putea performa exercițiile unui program de recuperare.

22. Se mai arată faptul că mijloacele de terapie fizică nu ar putea să îmbunătățească semnificativ elasticitatea structurilor tendoligamentare, acest lucru făcând imposibilă susținerea programului kinetic.

23. Indicația terapeutică a fost ca, de comun acord cu un ortoped specializat, să se încerce o intervenție de alungire de tendoane care să crească amplitudinea de mișcare, fiind create condițiile aplicării programului de recuperare.

24. De asemenea, părțile reclamate și-au declarat disponibilitatea de a aplica un program adecvat de recuperare la momentul la care o vor permite condițiile biomecanice.

25. Colegiul Medicilor a solicitat toate documentele referitoare la fiul petentei.

IV. Motivele de fapt și de drept

26. Prin hotărârea nr. 412/24.10.2018, Colegiul director a constatat că faptele sesizate nu intră în competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, astfel s-a ridicat din oficiu excepția de necompetență materială, conform art. 28 din Ordinul nr. 144 din 11 aprilie 2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor care prevede: „Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.”

27. Prin sentința civilă nr. 176/2020, Curtea de Apel București constată că CNCD în mod greșit a admis excepția de necompetență a CNCD.

Curtea de Apel București constată că CNCD nu a analizat plângerea în raport cu reclamatul minor, persoană cu handicap grav, nu a aplicat criteriul handicap și nu a analizat discriminarea.

28. De asemenea, Curtea de Apel București precizează în cadrul sentinței civile nr. 176/2020 că discriminarea pe criterii de dizabilitate înseamnă orice diferențiere excludere sau restricție pe criteriul de dizabilitate, care are ca efect diminuarea sănătății și prejudicierea recunoașterii însănătoșirii, beneficiul de sănătate ori exercitării recuperării medicale și libertăților fundamentale ale omului în domeniul medical cu respectarea obligației statului să desdăuneze riscul asigurat.

29. Termenul include toate formele de discriminare, inclusiv refuzul de a asigura o adaptare rezonabilă cu terapia în apă și alte proceduri sau metodă adaptată de recuperare medicală în condițiile existente.

30. Așadar, Curtea de Apel București constată că CNCD a pronunțat o Hotărâre nelegală, ce se impune a fi anulată.

31. Luând act de cele dispuse de către Curtea de Apel București, prin sentința civilă nr. 176/2020 pronunțată în dosarul nr. 3508/2/2019, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) urmează a analiza fondul petiției nr. 2644/08.05.2018.

32. Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) a fost sesizat de către petentă cu privire la un tratament discriminatoriu, pe baza criteriului de handicap pe care fiul acesteia îl are, părțile reclamate refuzând tratamentul medical de care fiul petentei avea nevoie.

33. În drept, sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.(1) din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 alin. (1) al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „**pe bază de**”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de către petentă ar constitui un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

34. Analizând faptele reținute în speță, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO), care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*.

35. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură acțiunile și inacțiunile părții reclamate au o natură discriminatorie, astfel cum este prevăzut în art. 2 alin.1 al O.G. nr.137/2000 republicată.

36. În prezenta cauza Colegiul Director reține sub analiză faptul că partea reclamată(R1) nu a constituit o comisie de medici care să analizeze situația fiului

petentei pentru a putea să se pronunțe în concret dacă există sau nu posibilitatea de a efectua o procedură medicală.

37. Ori în atare situație, atât O.G. 137/2000 republicată, cât și Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap statuează drepturile persoanelor cu handicap.

37. În concordanță cu aspectele prezentate, art. 6 din Legea nr. 448/2006 prevede : „ *Persoanele cu handicap beneficiază de drepturi la: a) ocrotirea sănătății - prevenire, tratament și recuperare*”

38. Fapta de a refuza constituirea unei comisii specializate pentru a evalua șansele de recuperare al fiului petentei, precum și refuzul de a-i acorda asistență medicală nu se justifică și constituie discriminare directă fiind încălcat dreptul la sănătate și îngrijire medicală.

39. De asemenea, Colegiul Director reține că partea reclamată(R2) nu a avut o adaptare rezonabilă pentru fiul petentei, persoană cu handicap grav.

40. Discriminarea pe criteriul dizabilității presupune orice diferențiere, excludere sau restricție pe criterii de dizabilitate, care are ca efect diminuarea sănătății și prejudicierea recunoașterii însănătoșirii, beneficiului de sănătate ori exercitării recuperării medicale despre care este vorba, în condiții de egalitate cu ceilalți, a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în domeniul medical cu respectarea obligației statului să desdăuneze riscul asigurat.

41. Termenul include toate formele de discriminare, inclusiv refuzul de a asigura o adaptare rezonabilă cu terapie în apă și alte proceduri sau metodă adaptată de recuperare medicală în condițiile existente.

42. Adaptarea rezonabilă înseamnă modificările și ajustările necesare și adecvate care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure ori să își exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului la sănătate și însănătoșire.

43. Totodată părțile reclamate trebuiau să recomande o recuperare medicală care se face doar la recomandarea medicului, care se putea desfășura la domiciliu sau la școală precum și în ambulatoriul clinicilor de specialitate.

44. Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități statuează atât necesitatea accesibilizării prin explicarea conceptului de adaptare rezonabilă¹ cât și accesibilizarea în sens larg.

45. În acest fel, Colegiul director constată că se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, conform art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 10 lit. b) din O.G. 137/2000, republicată, reținându-se criteriul handicapului, dreptul încălcat este reprezentant de refuzul acordării asistenței medicale fiului petentei precum și

¹ Art. 2.4: „Adaptare rezonabilă” înseamnă modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure sau să-și exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

neacordarea unei recomandări în vederea urmăririi unui tratament terapeutic atât la clinică cât și la domiciliu ori la școală. De asemenea, partea reclamată (R2) nu a adaptat rezonabil pentru terapia în apă și proceduri speciale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția de necompetență materială invocată de CNCD din oficiu;
2. Faptele sesizate reprezintă discriminare în conformitate cu art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 10 lit. b), din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, precum și art. 6 lit. a) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.
3. Sancționarea părții reclamate (R1) cu avertisment;
4. Sancționarea părții reclamate (R2) Clinica Regina Maria (Centrul Medical Unirea S.R.L.) având CUI RO5919324, cu sediul în București, str. Ion Ionescu de la Brad, nr. 5B, Sectorul 1, cu amendă contravențională de 1 000 lei pentru faptele prevăzute la art. 2 alin. (1), art. 10 lit. b) coroborat cu art. 26 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare coroborat și cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Administrația Județeană a Finanțelor Publice a Sectorului 1, cu sediul în conform **Ordonanței nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor**. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) în termen de 15 de zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu, conform art. 20 alin (10) al **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 09.09.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 05.10.2020

Redactată și motivată: ACF/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.